

ÜNİTE 1

İLETİŞİM VE İNSAN İLİŞKİLERİ

KAZANIMLAR

Bu öğrenme alanı işlenirken özgürlük ve sorumluluk gibi değerlerle iletişim ve medya okuryazarlığı gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.

SB.7.1.1. İLETİŞİM KURARAK ANLAŞIRIZ

İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.

SB.7.1.2. OLUMLU İLETİŞİM, MUTLU BİREY VE TOPLUM

Bireysel ve toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanır.

SB.7.1.3. MEDYANIN HAYATIMIZDAKİ YERİ

Medyanın sosyal değişim ve etkileşimdeki rolünü tartışır.

SB.7.1.4. ÖZGÜRÜM, SORUMLULUKLARIMIN OLDUĞU YERE KADAR

İletişim araçlarından yararlanırken haklarını kullanır ve sorumluluklarını yerine getirir.

KAVRAM SÖZLÜĞÜ

- BASIN:** Gazete, dergi gibi belirli zamanlarda çıkan yazılı yayınların bütünü.
- BEDEN DİLİ:** Duygu ve düşüncelerin yüz ifadesi, beden duruşu vb. yollarla anlatıldığı iletişim biçimi, vücut dili.
- BEN DİLİ:** Karşısındaki üzmecek bir şekilde, yaşanan olaya kendi duygularını da katarak, tatlı dille konuşmaktır.
- BÜLTEN:** Özel veya resmî kurum, kuruluş veya yetkili kişilerce herhangi bir durumla ilgili olarak süreli veya süresiz yayımlanan duyuru.
- DAVRANIŞ:** Dıştan gözlemlenebilecek tepkilerin toplamı.
- DUYGU:** Belirli nesne, olay veya bireylerin insanın iç dünyasında uyandırdığı izlenim.
- E-POSTA:** Elektronik posta.
- EMPATİ:** Duygudaşlık. Kişinin olaylara karşısındakinin gözüyle bakarak karşısındakini anlamaya çalışması.
- GENEL AĞ:** Bilgisayar ağlarının birbirine bağlanması sonucu ortaya çıkan, herhangi bir sınırlaması ve yöneticisi olmayan uluslararası bilgi iletişim ağı, internet.
- HAK:** Verilmiş emekten doğan manevi yetki, bir eylemde bulunabilme özgürlüğü.
- İLETİŞİM:** Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması.
- JEST:** Herhangi bir şeyi açıklamak için genellikle el, kol ve baş ile yapılan içgüdüsel veya iradeli hareket.
- KİTLE İLETİŞİM:** Birtakım kaynaklardan elde edilen bilgi ve haberlerin değişik araçlarla geniş halk topluluklarına yaygın olarak duyurulması, kitle haberleşmesi.
- MEDYA OKURYAZARLIĞI:** Kitle iletişim araçları yoluyla elde edinilen mesajları çözümleme, değerlendirme ve iletilme yeteneği.
- MEDYA:** İletişim ortamı, kitle iletişim araçlarının tümü.
- MİMİK:** Herhangi bir şeyi açıklamak için genellikle yüz ifadeleri ile yapılan içgüdüsel veya iradeli hareket.
- ÖN YARGI:** Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı.
- SEN DİLİ:** Karşısındakini yargılamaya yönelik, suçlayıcı ifade biçimi.
- SORUMLULUK:** Kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi.
- TEKZİP:** Yalanlama.
- TOPLUM:** Aynı toprak parçası üzerinde bir arada yaşayan ve temel çıkarlarını sağlamak için iş birliği yapan insanların tümü.
- TUTUM:** Tutulan yol, tavır.

SÜPER

1. İletişim deniz gibidir. Kişilere göre farklı formüller uygulamak zorundasınız. Bir gün iki metrelik suya dalarsınız, bir gün on beş metreye dek tek nefesle inersiniz.

Ahmet Şerif İZGÖREN

Ahmet Şerif İzgören'e ait sözlere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İletişimde ortama uygun şekilde hareket edilmelidir.
 B) Empati yapmak iletişimi olumlu yönde etkiler.
 C) Ben dili etkili iletişim için oldukça önemlidir.
 D) İletişimde argo ifadelerden uzak durulmalıdır.

2.

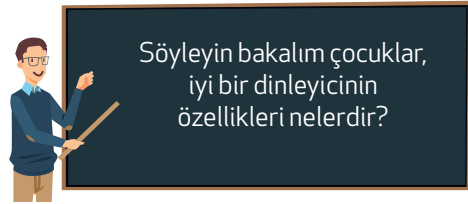
İletişim ile ilgili verilen karikatürlere göre,

- I. Her iki karikatürde de sözlü iletişim mesajı verilmiştir.
 II. Birinci karikatür iletişimde jestlerin önemi vurgulanmıştır.
 III. İkinci karikatürde yazılı iletişim ifade edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız III. B) I ve II.
 C) II ve III. D) I, II ve III.

3.

Osman Öğretmen'in sorduğu bu soruya aşağıdakilerin hangisinde yanlış cevap verilmiştir?

- A) Aktif dinleme yapar.
 B) Konuşmacı ile göz teması kurar.
 C) Ön yargılı davranır.
 D) Konuşmacının hem sözlerine hem de jest ve mimiklerine dikkat eder.

4.

Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılmasına iletişim denir.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi iletişime örnek olarak gösterilemez?

- A) Spor yapan bir kişinin aynı zamanda müzik dinlemesi
 B) Resim yapan bir çocuğun annesinden boya istemesi
 C) Yolda karşılaşılan iki arkadaşın sohbet etmesi
 D) Öğrencinin derste soru sorması

5.

Cevdet

Merak ettiğim konular-
da soru sorarım.

Nusret

Biri konuşurken onu
dikkatle dinlerim.

Şevket

Karşımdaki insanlara
kalıplayıcı sözler kul-
lanırım.

Murat

Yeni bir ortama girdi-
ğimde insanlara se-
lam veririm.

Yukarıdaki kişilerden hangisinin kullandı-
ğı ifade iletişimi olumsuz yönde etkiler?

- A) B) C) D)
- Cevdet Nusret Şevket Murat

6.

Toplumda bazı davranışlar ileti-
şimsizliğe neden olur. Etkili ile-
tişimin yolu ise karşılıklı saygı,
hoşgörü ve empatiye bağlıdır.

Türkan

Aşağıdaki ifadelerden hangisinin ileti-
şimsizliğe yol açtığı savunulamaz?

- A) Hey kel, buraya gel.
B) İnan seni çok iyi anlıyorum.
C) Bir kere de ders çalışmayı deneşen.
D) Her şeyi bu kadar kafaya takmamalısın.

7.

Sabah evden okula giderken kendisine gü-
naydın diyerek gelen öğrencilerine yüzü
asık bir şekilde günaydın diyen Kutay Öğret-
men, öğrencilerinin nasılsınız sorusuna "iyi"
şeklinde cevap vermiş ve dosdoğru öğret-
menler odasına gitmiştir. Bu durum karşısın-
da neşeli öğrencilerin de yüzü düşmüştür.

**Kutay Öğretmen'in iletişim yönteminin
doğru olabilmesi için nasıl davranması
gerekmektedir?**

- A) Öğrencilerin söylediklerine tepki ver-
meme
B) Öğrencilerin söylediklerine gülümseme
onların nasıl olduklarını sorma
C) Öğrencilerin söylediklerine önem ver-
meme
D) Öğrencileri görünce onlara yüksek ses-
le gülme ve onlara cevap verme gereği
duymama

8.

El kol
hareketleriJest ve
mimiklerŞarkı
söylemekYüz
ifadeleri

Verilen şekillerdeki örneklerden sözsüz
iletişimle ilgili olanlar mavi renge boyan-
dığında ortaya çıkacak şekil aşağıdaki-
lerden hangisindeki gibi olmalıdır?

- A) B) C) D)

9.

Geçmişten günümüze haberleşmede farklı yöntemler izlenmiştir. Bu yöntemlerden biri de mendildir. Mendil geçmiş dönemlerde aşıkların haberleşme aracı olmuştur. Mendili sallamak, burnuna götürmek, yere atmak aşıklar için hep farklı anlamlar ifade etmiştir. Erkek sevgisine ucu yanık bir mendil gönderiyorsa, bu derin bir aşka işaret eder. Kız da sevdiğine kendi işlediği ve üzerindeki nakışların her birinin farklı olduğu bir mendil gönderirse bu mendiller kullanmak için değil saklamak ve hatırlanmak içindir. Mendilleri karşılıklı olarak iade etmek aşkın da bittiğini gösterir. Kızın pencereden aşağı savurduğu mendil, erkeğe aşkın ilanıdır. Eğer erkek de mendili alıp cebine koymuşsa bu aşka olumlu cevap vermiş demektir.

Metinde verilen bilgilerde;

- I. dolaylı II. sözsüz III. yazılı IV. sözlü

iletişim türlerinden hangileri vurgulanmıştır?

- A) I ve II B) I, II ve III C) II, III ve IV D) I, II, III ve IV

10.

- İletişimin iki türü vardır: olumlu iletişim ve olumsuz iletişim. Aslında her ikisi de zor değildir.
- Yolda karşılaştığımız bir arkadaşımıza "merhaba" diyerek güleç bir ifadeyle olumlu iletişimde bulunabiliriz.
- Fikir ayrılığına düştüğümüz bir arkadaşımıza "Sen zaten ne bilirsin!" gibi bir ifade ile iletişimi olumsuz hâle getirebiliriz. Yani iletişimin olumlu ya da olumsuz olması bizim elimizde.

Bu parçaya verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olumlu İletişim Yolları
B) İletişim Nasıl Başlar?
C) İletişimde Etkili Dinleme
D) İletişimi Olumsuz Etkileyen Unsurlar Nelerdir?

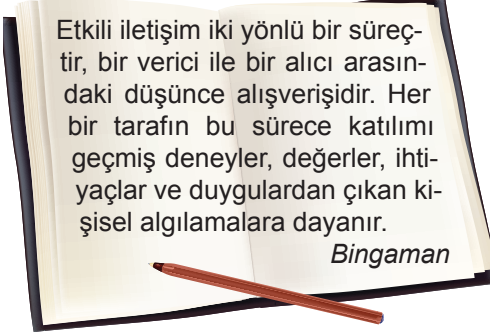
11. İletişimin etkili olabilmesi için karşımızdaki kişiyi anlamaya çalışmalı ve onu anladığımızı hissettirmeliyiz. Ayrıca bulunduğumuz ortama uygun jest ve mimikler kullanmalı, konuşan kişinin gözüne bakmalıyız.

Bu bilgiye göre aşağıdaki kişilerden hangisinin söylediği doğru bir iletişim biçimi değildir?

- A) **İlbilge:** Babam bana bir şey anlattığı zaman onu dikkatle dinlerim.
B) **Kağan:** Öğretmenim konuşurken gözlerine bakar ve onu anlamaya çalışırım.
C) **Timuçin:** Katıldığım seminerlerde konuşmacının söyledikleriyle ilgili notlar alırım.
D) **Güntülü:** Her zaman konuşmacı olmayı ve insanların beni dikkatle dinlemesini beklerim.

1.

Bingaman'ın bu ifadeleri aşağıdaki sorulardan hangisine cevap niteliği taşımaktadır?

- A) İletişim kurarken nelere dikkat edilmelidir?
 B) Etkili iletişim nedir?
 C) Etkili iletişim nasıl başlar?
 D) İletişimin etkili olmasında duyguların rolü nedir?

2.

İletişimde konuşmak kadar iyi bir dinleyici olmak da önemlidir. İyi bir dinleyici olabilmek için birtakım özelliklere sahip olmak gerekir.

Aşağıda verilenlerden hangisi iyi bir dinleyicinin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Konuşmacıyla göz teması kurmak
 B) Konuşmacıyı dinlerken ön yargılı olmaktan kaçınmak
 C) Söz almak istediğinde konuşmacının sözünün bitmesini beklemek
 D) Konuşmacıyı dinlerken konuşmacının dikkatini başka noktalara dağıtmak

3.

Toplum içinde zaman zaman iletişimsizlik meydana gelir. Bunun sonucunda ---- yaşanır.

Yukarıdaki cümlede verilen boşluğa;

- ☆ çatışma,
 ⬡ toplumsal huzursuzluk,
 ▲ insanlar arası güven duygusunun zedelenmesi,
 ● hoşgörülü bir ortamın oluşması

sembollerinden hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

- A) ☆ B) ⬡
 C) ▲ D) ●

4.

- Kalk artık şu bilgisayarın başından.
- Sözlerimi dinlememen beni çok üzüyor.
- Bu filme senin yüzünden girdik.
- Hiç ders çalışmıyorsun.

Yukarıda verilen ifadelerden kaç tanesinde olumsuz iletişime örnek verilmiştir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

5. Çevremdeki insanlar benim çok iyi bir konuşmacı olduğumu söylerler. Çünkü ben konuşma sırasında,

- I. Yüzümü dinleyiciye dönerim.
- II. Dinleyicilerin tavırlarına dikkat ederim.
- III. Argo kelimeler kullanırım.
- IV. Karşımdakilerin yüzüne bakarım.

Yapmış olduğum davranışlardan hangisi benim iyi bir konuşmacı olduğumun kanıtı değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

6. Güzel konuşmak için tek bir yol vardır: Dinlemeyi öğrenmek.

Benjamin Franklin

Bilginin doğal sonucu konuşmak, bilgeliğin ayrıcalığı ise dinlemektir.

Mevlana Celaleddin

Bu ünlü kişilerin sözleri aşağıdaki yargılardan hangisini desteklemektedir?

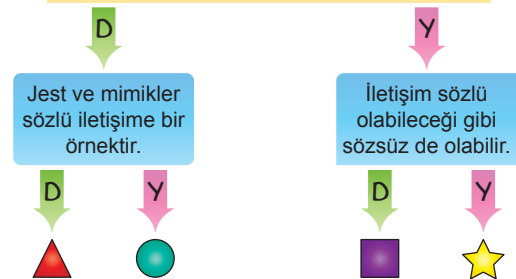
- A) Sözlü ifadelerin beden dili ile desteklenmesi gerektiğini
- B) Dinlemenin iletişim kurarken önemli unsurlardan biri olduğunu
- C) Farklı fikirlere saygı gösterilmesinin önemini
- D) Konuşmalarda net ve açık ifadeler kullanılmasını

7. Okulumuzda ayağı kırılan Toprak adında bir arkadaşımız vardı. Toprak'la beraber tost almak için kantine gittik. Kantinde öğrenciler sırada bekliyorlardı. Toprak ayakta zor durduğu için sırada bekleyen öğrencilerden Toprak'a öncelik verilmesini rica ettim. Sırada bekleyen öğrencilerden Gamze "Herkes sırasını bekleyecek biz boşuna sırada beklemiyoruz." dedi. Bunun üzerine ben "----" cevabını verdim. Bunun üzerine Gamze hatasının farkına vararak kırıci konuştuğu için özür diledi. Böylece sosyal bilgiler dersinde gördüğümüz iletişimi olumlu etkileyen tutum ve davranışlar konusu günlük hayatta işimize yaradı.

Metne uygun olarak boş bırakılan yere aşağıdaki ifadelerden hangisinin getirildiği savunulamaz?

- A) Senden de ancak böyle bir hareket beklenirdi, yazıklar olsun.
- B) Öncelikle sessiz ve sakin olmanı istiyorum, bu şekilde davranman Toprak'ı incitiyor.
- C) Toprak'ın ayakta duramadığını biliyorsun, senden empati yapmanı rica ediyorum.
- D) Günlük hayatta hepimiz zor durumda kalabiliriz, senin bu şekilde davranman beni üzdü.

8. Duygu, düşünce veya bilgilerin çeşitli yollarla başkalarına aktarılmasına iletişim denir.

Yukarıdaki kavram haritasında verilen bilgilerin doğru veya yanlış olduğuna karar verilerek oklar yönünde ilerlendiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

- A) B) C) D)

9.

Arkadaşlarım beni seviyor çünkü farklılıklara saygılıyım.

Arkadaşlarım beni seviyor çünkü her zaman onlara selam veririm.

Aydan Arkadaşlarım beni seviyor çünkü güler yüzlüyüm.

Yeşim Arkadaşlarım beni seviyor çünkü paylaşmayı severim.

Sengül

Esmâ

Bu kişilerin ifadelerinden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklılıklara saygılı olmak etkili iletişimin en önemli unsurudur.
- B) Güler yüzlü olmak insanlar tarafından kabul görmenizde etkilidir.
- C) Selamlaşmak iletişimin anahtarıdır.
- D) Olumlu iletişim ile her zaman kazanırsınız.

Sözlü iletişim, konuşarak kurduğumuz iletişim türüdür.
Yazılı iletişim, yazı kullanarak gerçekleştirdiğimiz iletişim türüdür.
Sözsüz iletişim, beden hareketleri, jestler, mimikler, fiziksel görüntü gibi sözel olmayan birçok unsuru içermektedir.

10.

Seni çok sevdim Hande. Senin Venedik ülkesindeki son sancağı kendine şal yapma hayallerine rağmen ben Osmanlı gibi kollarımın ulaşamayacağı bir aşkı kucakladım. Yordun beni, üzdün ama olsun. Seninle aynı gökyüzünü paylaşmak da güzel. Senin yerine koydum kendimi. Nedendi ki bu ayrılık? Sebepler denizinde boğuldum ama bulamadım. Gözlerine bakardım sen konuşurken. Dikkatim hep sendeydi ama bir de kader vardı. Nasip değilmiş. Farklı dünyaların insanlarıydık belki. Farklı düşünce deryalarında geziyorduk. Tüm bunlar kabulümdü ama her yol aynı cümleye çıkıyordu. Nasip...

Necmi
01.01.1970
Üsküdar/İstanbul

Necmi'nin, anı defterindeki bilgilere bakılarak olumlu iletişim yollarından hangisini kullandığı söylenemez?

- A) Göz teması kurmak
- B) Empati
- C) Farklı fikirlere saygı
- D) Güler yüzlü olmak

Aynı ses tonu ile konuşma, eksik bilgi ve mesaj verme, dinleyiciye karşı ön yargılı olma ve dinleyicinin seviyesine uygun konuşmama konuşmacıdan kaynaklı sorunlardır.
Dikkatsiz dinleme, ön yargılı dinleme, geri dönüt vermeme, yanlış yorumlama dinleyiciden kaynaklı sorunlardır.

11.

Üç yaşındaydım annemle babam ayrıldığında. Annemle beraber köye, dedemlerin yanına gelmiştik. Beş yaşım kadar annem beni pek dışarıya bırakmamıştı. Beş yaşındaydım, tam hareketli zamanlarımdı. Evde oturmaktan sıkılmış, köyün içlerine doğru annemden habersiz gitmeye çıkmıştım. Köy meydanında çocuklar kovalamaca oynuyorlardı. Utana sıkıla "oyununuza bende katılabilir miyim" diye sordum. Fakat çocuklardan bazıları benim şehirli olduğumu, bu yüzden onlara ayak uyduramayacağımı, bir de benimle oynarlarsa kendilerinin de anne ve babalarının ayrılabilceğini söylemişlerdi. Bunun üzerine ağlaya ağlaya eve geri dönmüştüm.

Bu parçada köy meydanındaki çocuklar iletişimi meydana getiren hangi davranışa dikkat etmemiştir?

- A) İletişimde jest ve mimikleri kullanma
- B) İletişimde karşıdaki kişinin duygularına odaklanma
- C) İletişimde farklılıklara saygılı olma
- D) İletişimde göz teması kurma

12.

Bir gün Hoca, eşeğine binerek arkasına takılan kalabalıkla birlikte, camiden eve dönerken birdenbire durur, hayvandan iner ve yüzü insanlara dönük olarak eşeğe ters biner, yani semere ters oturur. Bunu görenler önce kahkahalar atar ve ardından yaptığı hareketin nedenini sorarlar.

Hoca şöyle der:

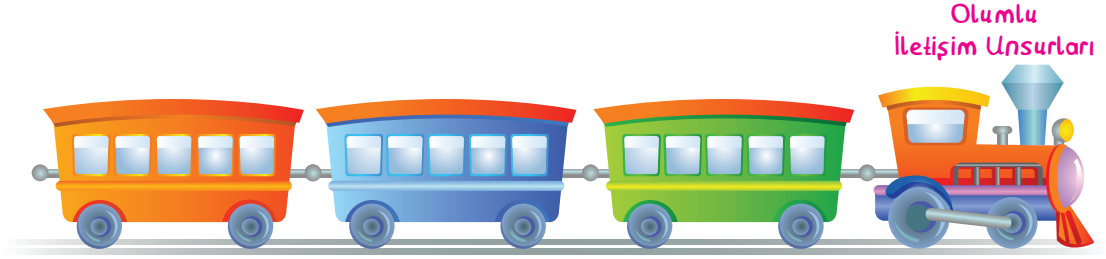
– Düşündüm taşındım, eşeğime böyle binmeye karar verdim çünkü saygısızlığı hiç sevmem. Siz önüme düşseniz, arkanızı bana dönmüş olacaksınız; usulsüzlük saygısızlık olur. Ben önde gitsem, size arkamı çevirmiş olacağım ki bu da doğru değildir. Böyle ters bindiğim zaman ise hem ben önünüzden giderim, siz de ardımdan gelmiş olursunuz; hem de karşı karşıya bulunuruz!

Verilen hikâyeye göre Nasreddin Hoca'nın tutumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İletişimin etkili olmasına özen göstermiştir.
- B) Sözlü iletişimi sözsüz iletişimle desteklemiştir.
- C) Kalıplayıcı ve yargılayıcı bir dil kullanmıştır.
- D) İnsanlara karşı saygılı ve ortama uygun davranmıştır.

1.

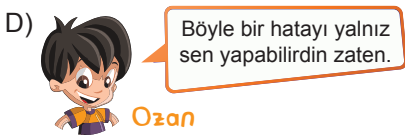
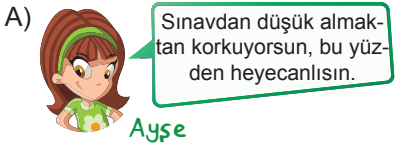

Trenin hareket etmesi için vagonların doldurulması gerekmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin trenin hareket etmesi için gerekenler arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Karşı tarafı küçümsemek
- B) Öz saygı geliştirici dil kullanmak
- C) Empati kurmak
- D) Farklılıklara karşı saygılı olmak

2. Aşağıdakilerden hangisi doğru iletişime örnek oluşturur?

3. Bir üniversite öğrencisi anlatıyor; "Bizim üniversitede genç kızların kullandığı saatlerden takan bir doktor vardı. Bu haline sürekli güler, eğlenirdik. Sonradan öğrendik ki, ölen kızına aitmiş." Şimdi anlıyorum ki acıyla kıvranan ama konuşamayan kalpler varmış.

Bu metinde iletişimi olumsuz etkileyen unsurlardan hangisine değinilmiştir?

- A) Sen dili
- B) Çatışma
- C) Ön yargı
- D) Eleştirmek

4. Yola çıkınca her sabah,
Bulutlara selam ver,
Taşlara, kuşlara,
Atlara, otlara,
İnsanlara selam ver.
Sonra çıkarıp cebinden aynanı
Bir selam da kendine ver.

Üstün Dökmen

Yukarıdaki dizelerde;

- I. selamlaşma,
II. empati yapma,
III. iletişim kurma

konularından hangileri vurgulanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III

5. Ülkemizde, Karadeniz'in doğusunda dağlık ve engebeli arazi yapısı nedeniyle evler birbirinden uzaktır. Bu sebeple yörenin insanı, günlük yaşamdaki iletişimini ıslıkla yapmaktadır. Günümüzde yörede yaşayan binlerce insanın ıslık diliyle iletişim kurduğu tahmin edilmektedir. Bir iletişim sistemi olarak geliştirilen ve sürdürülen ıslık dili, insanoğlunun kendini ifade tarzının farklı örneklerinden biridir. ıslık dili, 2017'de UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne girmiştir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İletişimin coğrafi şartlardan etkilendiğine
B) Yöre halkının kendilerine has bir iletişim yöntemi oluşturduğuna
C) ıslık dilinin sözlü iletişimden daha etkili olduğuna
D) ıslık dilinin uluslararası alanda tanındığına

6. Emrah Öğretmen sabah sınıfa geldiğinde öğrencilerin sınıfta koşuşturmaları sonucu sınıfın dağıldığını görmüştür. Bunun üzerine öğrencilerine "Sınıfı hemen düzenlemezseniz hepinizin notlarından yirmi puan kırarım." demiştir. Öğrenciler de "Peki öğretmenim!" diyerek sınıfı düzenlemişlerdir.

Bu parçaya bakılarak Emrah Öğretmen'in aşağıdaki iletişim hatalarından hangisini yaptığı söylenebilir?

- A) Tehdit etme B) Öğüt verme
C) Alay etme D) Sorgulama

FARKLIŞEM

7. Etkili bir iletişim için beden dili kullanılmalıdır.	
İletişim sırasındaki el ve kol hareketlerine mimik denir.	
Ön yargılı olmak iletişimi olumsuz etkiler.	
Sen dili kullanmak iletişimi olumlu etkileyen faktörler arasında yer alır.	

Yukarıda verilen tablodaki cümlelerin karşısına doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazılacaktır.

Doğru sonuç aşağıdakilerin hangisindeki gibi olmalıdır?

- A)

D
D
Y
D

 B)

Y
D
Y
D

 C)

D
Y
D
Y

 D)

Y
Y
D
Y

8.

Nisa, karnesini aldıktan sonra eve asık suratla geldi. Babası ona bu hâlinin nedenini sordu fakat Nisa, babasına konuşmak istemediğini söyledi. Bunun üzerine babası "Eğer konuşmak istersen ben mutfaktayım." dedi.

Nisa bir süre sonra babasının yanına giderek "Babacığım okuldaki arkadaşlarım benim kopya çekerek takdir aldığımı söylediler ve ben de onlarla kavga ettim. Öğretmenimiz de bizim kavga ettiğimizi görünce bize çok kızdı. Fakat ben hayatımda hiç kopya çekmedim, iftira atılması beni çok sinirlendirdi." dedi.

Bu durum karşısında Nisa'nın babası aşağıdakilerden hangisini söylerse iletişim hatası yapmış olmaz?

- A) İnanamıyorum, gerçekten kopya mı çektin?
- B) Suçunu kavga ederek gizlemeye mi çalışıyorsun?
- C) Kopya çekmediğin hâlde kopya çektin denilmesine kızdın.
- D) Kocaman kız oldun, her zaman kavga ediyorsun, bu duruma artık son ver.

9.

Bazen ailemiz bazense arkadaşlarımız tarafından sorgulamaya tabi tutuluruz. Bu durum pek hoşumuza gitmese de çoğu zaman karşımızdaki insanı kırmamak adına sesimizi çıkarmayız.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi iletişim hatalarından olan sorgulamaya bir örnek oluşturur?

- A) O, komşu köy okulundan geldi. O okuldaki öğrencilerin dersleri iyi değil.
- B) Nereye gideceksin, Çiğdem de gelecek mi, sizi eve kim bırakacak?
- C) Dolabını derhâl topla ve ödevlerini yapmaya başla.
- D) Tuncay'a bak, deve gibi olmuş.

10.

Günlük yaşantımızda çeşitli olaylar ve durumlar karşısında bize öğütler veren kişiler vardır. Bu öğütler aşırıya kaçtığı zaman iletişimi de olumsuz etkiler. Ayrıca her konuda fikri olan ve gerekli gereksiz öğütler veren kişiler için toplumda çok bilmiş tabiri kullanılır. Çok bilmişler toplumun her köşesinde vardır ve bu kişiler toplumda pek sevilmezler.

Aşağıdaki kişilerden hangisinin ifadesi metinde verilen, iletişimi olumsuz etkileyen tutum ve davranışa örnektir?

- A) **Aydoğdu:** Git ve bana bir çay getir.
- B) **Bahadır:** Siz niye her gün toplantıya geç kalıyorsunuz.
- C) **Cengiz:** Yazıyı sol elinle değil, sağ elinle yazmalısın.
- D) **Demirhan:** Hey dört göz, bana ders notlarını versene.

SÜPER

1.

Merhaba ben Şirinler Köyü'nü arıyorum. Köyde Şirin Baba varmış.

LGS Sınavı'nda başarılı olabilmek için onda bir tane iksir varmış.

İşe yarıyor mu peki?

Keloğlan

Tam adamına sordun kel, Şirin Baba'yı kimse benden daha iyi tanıyamaz. Hem sen ne yapacaksın Şirin Baba'yı?

Ha ha ha bu devirde iksire ne gerek var kel, Farklı İSEM serisini alsana www.isemkitap.com sitesinden.

Tabi ki. Kırmızı Başlıklı Kız bile en iyi fen lisesini kazandı.

Gargamel

Yukarıdaki diyalogda;

I. lakap takma,

II. dikkatsiz dinleme,

III. alay etme

iletişim hatalarından hangileri yapılmıştır?

A) Yalnız II

B) I ve II

C) I ve III

D) I, II ve III

2. **Kutay:** Baba bugün okulda çok kötü bir şey oldu.

Baba: Ne oldu oğlum? Seni dinliyorum.

Kutay: Sınıfımıza Suriyeli bir öğrenci geldi ve kimse onunla oturmak istemedi.

Baba: Sence bunu neden yaptılar?

Kutay: Sanırım biraz peşin hükümlüyüz.

Baba: Yarın yeni bir güne başla ve ilk adımı sen at. Onu yanında oturması için davet et. O zaman sınıf arkadaşların farklı düşünmeyi öğrenecektir.

Verilen diyalogdan hareketle,

- I. Baba etkili dinleme ile iletişimi olumlu yönetmiştir.
- II. Ön yargıların iletişimde olumsuz örnek oluşturduğu vurgulanmıştır.
- III. Baba oğul arasında yargılayıcı bir dil kullanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I.

B) I ve II.

C) II ve III.

D) I, II ve III.

FARKLI İSEM

3. Söz ola kese savaşı, söz ola bitire başı,
Söz ola ağılı aşı, bal ile yağ ede bir söz.

Yunus Emre

Bu söz ile anlatılmak istenenler ile aşağıdakilerden hangisi benzerlik göstermektedir?

- A) Söz gümüşse sükut altındır.
- B) İnsanları geçimsiz yapan sevgisizliktir.
- C) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
- D) Güzel konuşmak için tek bir yol vardır: Dinlemeyi öğrenmek

TEST - 4

HİPER

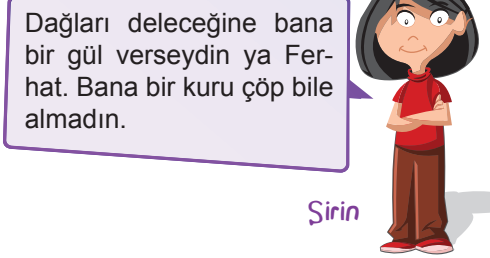
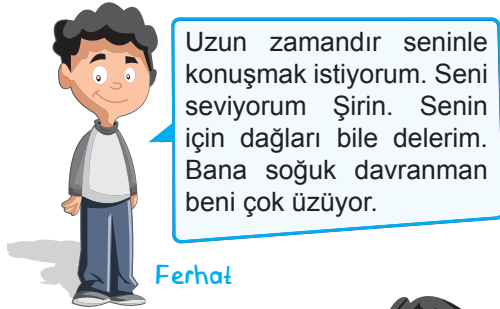

4. Yanlış iletişim yollarından biri de sen dilidir. Sen dili "sen"le başlar, "sen"le biter ve karşıdaki kişinin kendisini suçlu hissetmesine neden olur.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi "sen dili"ne örnek olabilir?

- A) Sabah seni kahvaltıda göremeyince merak ettim.
B) Niçin sürekli beni bekletiyorsun?
C) Bana böyle mahzun baktığında üzülüyorum.
D) Beni baloya davet ettiğin için mutlu oldum.

5.

Bu örnekte Ferhat ve Şirin'in kullandığı iletişim dili aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Ferhat	Şirin
A)	Sen dili	Empati
B)	Ben dili	Sempati
C)	Sen dili	Ben dili
D)	Ben dili	Sen dili

6.

Çatışma, kişilerin ifade eksikliğinden kaynaklanarak ortaya çıkan gerginlik hâlidir.

Mustafa

Uzlaşma, kişiler arasındaki çatışmaların sona ermesi ve sorunun çözülmesidir.

Kemal

Mustafa ve Kemal'in ifadeleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

	Mustafa	Kemal
A)	Doğru	Doğru
B)	Yanlış	Doğru
C)	Yanlış	Yanlış
D)	Doğru	Yanlış

7.

Bu dokuz.

Selin

Hayır altı.

Ersin

Selin ve Ersin'in bu tutumunun;

- I. empati,
II. olumlu iletişim,
III. uzlaşmacı olma

kavramlarından hangilerine aykırı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

8.

Altı yaşındaydım babamdan kalan son hatıra olan kırmızı oyuncak traktörümü kaybettiğimde. Anneannemlerin evinde bir köşede duran her gün oynadığım oyuncuğım bir sabah uyandım yerinde yoktu. Günlerce evi, komşunun evini her yeri aradım tanıdığım herkese sordum, yoktu. Çok üzgündüm, o kadar üzgündüm ki birçok gece rüyamda gördüm kırmızı traktörü, fakat her uyanışım hüsrana. Derken yıllar yılları kovaladı ve ben artık bir 7. sınıf öğrencisiydim. Bir gün Sosyal Bilgiler dersinde öğretmenimiz en büyük hayaliniz ne diye sınıfa bir soru yöneltti. Bazı arkadaşlar doktor, bazıları mühendis, oyuncu, öğretmen olmak istediklerini söylediler. Cevap verme sırası bana geldiğinde kırmızı traktörümü bulmak dedim. Demez olaydım, sınıftan bir kahkaha tufanı, bir alaylar, gülüşmeler...Ne vardı sanki kırmızı traktörü bulmak en büyük hayalimse...Benimle kırmızı traktör diye günlerce dalga geçtiler. Oysa onlar bilmiyorlardı kırmızı traktörün babamdan kalan son şey olduğunu. Bugün 25 yaşındayım pek çok hayalim var, belki en büyük hayalim kırmızı traktörü bulmak değil ama yine de itiraf ediyorum anneanneme her gidişim onu bulmak için bir bahane.

Metinde iletişimi olumsuz etkileyen;

- I. alay etme, II. argo kelimeler kullanma,
III. kahkaha atma, IV. farklılıklara saygı göstermeme

tutum ve davranışlarından hangilerine değinilmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) I, III ve IV D) II, III ve IV

9. Hacivat'ı gece uyku tutmaz. Sabah erkenden kalkar, giyinip dışarı çıkar. Karagöz'ün evinin kapısını çalar. Bir daha çalar. Karagöz uykulu gözlerle pencereye çıkar. Bakar kapıyı çalan Hacivat'tır: "Hacivat, sabahın seher vakti neden kapıyı çalarsın?" diye sorar.

Hacivat: "İn aşağı Karagözüm, yarenlik edelim. Ben söyleyeyim, sen dinle. Sen söyle, ben dinleyeyim."

Karagöz: "De git Hacivat, başka işin yok mu senin? Alırım ayağımın altına."

Hacivat: "Gel aşağı Karagözüm, gece uyku tutmadı."

Karagöz: "Seni uyku tutmadı ama benim uykumu kaçırdın."

Hacivat: "Uykunu mu kaçırdım? Uykun nereye kaçtı?"

(Serdar Yıldırım: Genel ağdan alıntılanmıştır.)

Yukarıdaki Hacivat ve Karagöz'ün konuşmalarında iletişimi olumsuz etkileyen;

- I. emir verme, II. sen dili kullanma, III. alay etme

tutum veya davranışlarından hangilerinin olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

1. RTÜK akıllı işaretlerin televizyonlarda kullanımını zorunlu kılmıştır. Akıllı işaretler, televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili bilgilendirici bir sınıflandırma sistemidir. Bu sistem, çocukları televizyon yayınlarının olası zararlarından korumak için anne ve babalara yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Buna göre, 7. sınıf öğrencisi Başak'ın verilen akıllı işaretlerden hangisini içeren yayınları izlemesi doğrudur?

- A) B)
- C) D)

2. I.
- II.
- III.
- IV.

Yukarıda verilen kitle iletişim araçlarından hangileri hem görsel hem de işitsel özellik taşımaktadır?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) III ve IV

3. 7. sınıfa giden Aleyna okuldan geldikten sonra bir saat televizyon seyretmektedir. Aleyna yine bir gün okuldan gelmiş ve televizyonu açmıştır. Açtığı ilk kanalda program başlamadan önce bir akıllı işaret ile birlikte "Olumsuz örnek oluşturabilecek davranışlar" yazısı çıkmıştır. Yaşına uygun olmadığı için kanalı değiştirmiş ve yeni açtığı kanaldaki program öncesinde de farklı bir akıllı işaret ile birlikte "Şiddet ve korku" yazısı çıkmıştır. Bu programın da yaşına uygun olmadığını düşündüğü için yine kanal değiştirmiştir. Yeni açtığı kanalda ise program başlamadan önce akıllı işaretin yanında "Genel izleyici kitlesi" yazısı çıkmış ve yaşına uygun olan bu programı yaklaşık bir saat izledikten sonra odasına ders çalışmaya geçmiştir.

Verilen metne bakılarak Aleyna'nın televizyon izlerken aşağıdaki akıllı işaretlerden hangisini gördüğü söylenemez?

- A) B) C) D)

4.

Verilen görselde aşağıdaki özgürlüklerden hangisinin kısıtlanmasından bahsedilmektedir?

- A) İfade özgürlüğü
- B) Kitle iletişim özgürlüğü
- C) Düşünce özgürlüğü
- D) Doğru bilgi alma hakkı

5.

2000'li yılların başıydı. İnternetin yeni yeni hayatımıza girdiği ve bazı televizyon dizilerinin popüler olduğu dönemlerdi. Ekmek Teknesi, Kurtlar Vadisi gibi topluma mal olmuş diziler yeni yayımlanmaya başlamıştı. Ekmek Teknesi'ndeki Korkut karakterinin sevgilisine "Lan Jale" diye hitap etmesi diziyi takip eden kitlenin hayatında "Lan" kelimesinin kullanımını yaygınlaştırmıştı. Bu bir mafya dizisidir aforizmasıyla başlayan Kurtlar Vadisi... Bu dizide ise yaygın olan silah ve sigara kullanımı diziyi takip eden kitleyi şiddete ve sigara kullanımına teşvik etmişti.

Bu bilgiye göre kitle iletişim araçlarıyla ilgili olarak;

- I. toplumu yönlendirdiği,
- II. günlük hayatı şekillendirdiği,
- III. insanları daima iyi alışkanlıklara yönelttiği

belirlemelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

6.

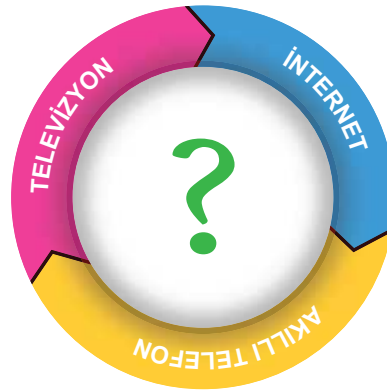
Türk milletinin sağlam bir fikre sahip olması gerekir. Bütün çabaların, Türk kamuoyunun gerçeği anlamasına ve duymasına yönelik olduğu millete anlatılmalıdır. Ancak o şekilde millet; günlük fikirlere, sahte ve yanıltıcı sözlere asla önem veremeyecek bir olgunluğa erişebilir.

Mustafa Kemal bu sözleri ile aşağıdakilerden hangisinin önemine dikkat çekmektedir?

- A) Kamuoyunu doğru bilgilendirmenin önemine
- B) İletişimin önemine
- C) Kitle iletişim araçlarının az kullanılmasının gerekliliğine
- D) Kamuoyuna kendi fikirlerimizi aşlamak gerektiğine

FARKLIŞEM

7.

Bu kavram haritasında "?" ile gösterilen bölüme aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi daha doğru olur?

- A) Görsel kitle iletişim araçları
- B) İşitsel kitle iletişim araçları
- C) Hem görsel hem işitsel kitle iletişim araçları
- D) Daha az tercih edilen kitle iletişim araçları

8.

Medya okuryazarlığı; yazılı ve yazılı olmayan, büyük çeşitlilik gösteren formatlardaki (televizyon, video, sinema, reklamlar, internet vs.) mesajlara ulaşma, bunları çözümleme, değerlendirme ve iletme yeteneği kazanabilmek olarak tanımlanmaktadır. Her gün medyayla iç içe olmamıza rağmen bu mecralardan ne kadar ve nasıl etkilendiğimizin farkında değiliz. Bu nedenle medya eğitimi son derece önem taşıyor. Medya eğitimi almanın bakış açısını anlamak, eleştirel düşünme becerisini geliştirmek, farklı ürünler üretmeyi öğrenmek, farklı konularla ilişki kurabilmek, mevcut içerik ile öğrencinin ilgi alanları arasında bağlantı kurabilmek gibi pek çok faydaları vardır.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Toplum medya ile iç içedir.
- B) Medya okuryazarlığı bakış açımızı genişletir.
- C) Zaman zaman medyanın bizi nasıl ve ne kadar etkilediğinin farkında olmayabiliriz.
- D) Medya okuryazarlığı eğitimini öncelikle medya ile özellikle ilgilenenler almalıdır.

9.

TRT, 359 sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Yasası ile 1964 yılında, devlet adına radyo ve televizyon yayınlarını gerçekleştirmek amacıyla kurulmuştur. İlk genel müdürü Adnan Öztrak olmuş ve 1964 ile 1971 yılları arasında görev yapmıştır. İlk programlı radyo yayınına 1965 yılında geçilen TRT'de bütün radyolar haber saatlerinde Ankara Radyosuna bağlanmıştır. Seçim sonuçlarını vermek için ilk sabaha kadar yayın yine bu yıl yapılmıştı. Günümüzde, Türkiye Cumhuriyeti'nde yayın kuruluşları arasında en büyük haber oluşumuna sahiptir. Bunun yanı sıra oluşturduğu dizi, film, belgesel, drama ve televizyon yapımları ile dünyanın sayılı yayın kuruluşları arasında yer almaktadır.

TRT ile ilgili olarak verilen bilgilere bakılarak aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Hangi tarihte kurulmuştur?
- B) İlk genel müdürü kimdir?
- C) Haber dışında hangi tür yayınlar yapmaktadır?
- D) Günümüzdeki genel müdürü kimdir?

1. Kişinin dokunulmazlığının devamı niteliğinde olan temel haklardan biri özel hayatın gizliliğidir. Özel yaşam, kişinin sadece kendisine ait olan, başkalarının bilmesini, görmesini ve görüntülemesini istemediği hayattır. Özel yaşam sadece bireyin kendisine ait olan bir alanı ifade etmektedir.

Bu açıklama ile,

I.

II.

III.

görsellerinden hangileri arasında ilişki kurulabilir?

A) Yalnız I.

B) I ve II.

C) II ve III.

D) I, II ve III.

2.

İnternet diğer ismiyle genel ağ, son yirmi yıldır hayatımızın her alanında kullanılmaktadır. Bu kullanımlar insan hayatını kolaylaştırdığı gibi bazı olumsuz durumları da beraberinde getirmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi internetin sağladığı yararlar arasında gösterilemez?

- A) Bilgiye ulaşma imkânı sağlama
B) Uzaktan eğitime imkân sağlama
C) Sosyalleşmeyi engelleme
D) Evden alışveriş yapma imkânı sağlama

3.

Televizyon yayınlarındaki programlar yaş gruplarına uygun olmak zorundadır. Bu programlar yayınlanmadan önce hangi yaş gruplarına uygun olduğu akıllı uyarı işaretleriyle belirtilmektedir.

12 yaş altı grubuna yönelik bir program yapmak isteyen Ahmet Bey'in aşağıdaki programlardan hangisini yapması doğru olmaz?

- A) Çizgi film tanıtım programları
B) Yarışma programları
C) Eğitici ders programları
D) Korku içeren dizi programları

4.

Bu diyagramda “?” ile gösterilen bölüme aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İletişimde yapılan önemli hatalar
- B) Kitle iletişim araçlarının olumsuz yönleri
- C) Olumsuz iletişimin sonuçları
- D) Aktif dinlemenin önemi ve sonuçları

5. **Adem:** Medya; gazete, dergi, radyo, televizyon ve internet gibi kitle iletişim araçlarının tümünü kapsayan bir kavramdır.

Selvi: Günümüzde medya araçlarının iletileri görsel ve işitsel olarak aktarması medyanın etkisini artırmaktadır.

Adem ve Selvi'nin ifadelerine göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

	Adem	Selvi
A)	Doğrudur.	Doğrudur.
B)	Doğrudur.	Yanlıştır.
C)	Yanlıştır.	Doğrudur.
D)	Yanlıştır.	Yanlıştır.

6.

Kitle iletişim araçları; haber ve bilgi verme amacı başta olmak üzere, eğitmek ve eğlendirmek gibi amaçlar taşıyan, belirli bir okuyucu kitlesine, belirli aralıklarla ya da sürekli olarak ulaşan araçlardır.

Bu bilgilere göre aşağıda verilenlerden hangisi kitle iletişim araçları arasında yer almaz?

- A) Gazete
- B) Mektup
- C) Televizyon
- D) Radyo

7.

Eski zamanlarda günümüzde olduğu gibi bilgiye ulaşmak çok rahat değildi. En azından yerimizden kalkmamız gerekiyordu mesela. Bizlere haberleri ulaştıran dağıtıcıyı beklemek veya kendimiz gidip bir marketten almak habere ulaşmanın iki yolu vardı. Bir gün önce meydana gelen olayları ertesi gün sabah öğrenebiliyorduk yani. Haberlere ulaşabilmek öyle kolay değildi.

Süleyman Amca

Süleyman Amca'nın anlattığı olayda hangi kitle iletişim aracından bahsedilmektedir?

- A) Dergi
- B) Gazete
- C) Mektup
- D) Telgraf